

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15021974	Fonteboa	Coristanco	2022/2023

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
COM	Comercio e márketing	CSCOM01	Transporte e loxística	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0622	Transporte internacional de mercadorías	2022/2023	6	187	187
MP0622_12	Modos de transporte	2022/2023	6	150	150
MP0622_22	Protección física e xurídica da mercadoría	2022/2023	6	37	37

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MANUEL NIETO GARCÍA
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O perfil do título, e por extensión do estudante que cursa e supera os estudos do ciclo formativo ao que se refire esta programación, ven determinada pola súa competencia xeral, que consiste en "organizar, xestionar e controlar as operacións do transporte de mercancías e de persoas nos ámbitos nacional e internacional, e en planificar e xestionar as actividades loxísticas dunha empresa, dacordo coa normativa e cos obxectivos establecidos pola dirección da empresa, nun marco da calidade, seguridade e respecto medioambiental". Deste xeito, as capacidades que o estudante adquire por medio das competencias xerais e específicas garda íntima relación co ámbito produtivo onde se desenvolverá a súa labor profesional.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Historia e evolución do comercio internacional		10	5
2	Cómo tramitar operacións de comercio internacional		16	8
3	A función das aduanas no comercio internacional		12	9
4	International Commerce Terms		10	5
5	Convenios de transporte internacional		12	6
6	Aspectos comúns do transporte de mercadorías		12	6
7	O transporte por estrada		20	11
8	O transporte marítimo		20	11
9	O transporte ferroviario		16	9
10	O transporte aéreo		16	8
11	O transporte multimodal		6	2
12	International Commerce Terms		15	9
13	A protección física das mercadorías		12	6
14	O seguro de transporte de mercadorías		10	5

4. Por cada unidade didáctica
4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Historia e evolución do comercio internacional	10

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a conveniencia dos modos e os medios de transporte, logo de avaliar as alternativas.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Descríbense os modos de transporte.

4.1.e) Contidos

Contidos
Terminais de carga e puntos de fronteira.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Cómo tramitar operacións de comercio internacional	16

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a conveniencia dos modos e os medios de transporte, logo de avaliar as alternativas.	NO
RA5 - Secuencia as fases habituais do transporte e as posibles incidencias, utilizando os sistemas de comunicación, xestión e supervisión adecuados en cada operación.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Descríbóronse os modos de transporte.
CA1.2 Definíronse as características e os medios de transporte utilizados en cada modalidade.
CA1.3 Interpretáronse as normas básicas que regulan as modalidades de transporte e clasificáronse as súas variables, para o que se analizaron as vantaxes e os inconvenientes.
CA1.7 Recoñécéronse as funcións dos profesionais que poden intervir nas expedicións internacionais.
CA1.8 Analizouse a normativa legal española e internacional aplicable, segundo o modo de transporte e a operación.
CA5.1 Analizouse a importancia da localización da mercadoría ao longo do percorrido.
CA5.2 Sinaláronse os medios de seguimento e supervisión de cada operación.

4.2.e) Contidos

Contidos
Transporte por estrada: características. Tipos de vehículos. Marco normativo nacional e internacional: LOTT, convenio CMR e convenio TIR.
Transporte ferroviario: características. Redes de infraestrutura. Marco normativo nacional e internacional: convenio CIM. Clasificación dos tipos de trens e vagóns.
Transporte marítimo: características. Elementos persoais e reais. Clasificación dos buques de carga. Marco normativo nacional e internacional: código de comercio. Transporte de liña regular e réxime de fretamentos. Autopistas do mar: sistema portuario.
Puntos físicos de orixe e destino.
Terminais de carga e puntos de fronteira.
Selección de rutas. Confección óptima de rutas de transporte e alternativas. Métodos de selección de rutas óptimas. Avaliación de alternativas. Externalización.
Clases de contrato segundo o medio e o modo de transporte utilizado.
Sistemas de responsabilidade. Transferencia de riscos.
Danos resarcibles.
Suxeitos do contrato de transporte: dereitos e obrigas.
Axentes no transporte internacional: axentes transitarios, axentes de alfándegas, axentes marítimos, corredores marítimos (shipbroker), correspondentes e delegados.
Documentación de operacións de transporte segundo o modo elixido. Transporte marítimo: coñecemento de embarque (bill of lading) e póliza de fretamento. Transporte terrestre: carta de porte CMR, caderno TIR e carta de porte CIM. Transporte aéreo: coñecemen

Contidos

Documentación de operacións de transporte de mercadorías especiais.

Sistemas de información e comunicación. Sistemas de intercambio de información.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	A función das aduanas no comercio internacional	12

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a conveniencia dos modos e os medios de transporte, logo de avaliar as alternativas.	NO
RA4 - Formaliza e xestiona a documentación das operacións de transporte internacional, analizando os requisitos exixidos en cada modo e medio de transporte utilizado, en función da mercadoría enviada.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.3 Interpretáronse as normas básicas que regulan as modalidades de transporte e clasificáronse as súas variables, para o que se analizaron as vantaxes e os inconvenientes.
CA1.4 Determináronse as alternativas segundo a mercadoría e os puntos de orixe e de destino.
CA1.5 Recoñecéronse as infraestruturas loxísticas dispoñibles.
CA1.6 Valoráronse os requisitos e a lexislación específica aplicable ás mercadorías perigosas.
CA4.1 Seleccionáronse os documentos de porte e tránsito necesarios segundo os produtos, a ruta, os modos e os medios de transporte.
CA4.2 Determinouse a tipoloxía de permisos de circulación ou navegación requiridos en cada modalidade de transporte, e os trámites para a súa expedición e a súa renovación.
CA4.3 Xestionáronse os permisos e as autorizacións previas necesarias.
CA4.4 Verificáronse os importes, as datas e os prazos de toda a documentación.
CA4.5 Descríbense os procesos de inspección das operacións de exportación, importación, entregas intracomunitarias, adquisicións intracomunitarias e de compra ou venda domésticas.
CA4.6 Aseguráronse as condicións de seguimento e rastrexabilidade da mercadoría.
CA4.7 Seleccionáronse os soportes de rexistro e arquivo, e o sistema de clasificación e mantemento máis adecuado para a operativa de transporte internacional.
CA4.8 Respectáronse os niveis de protección, seguridade e acceso á información, así como a normativa.
CA4.9 Aplicáronse, na formalización e no arquivo da documentación, as técnicas dos tres erres (reducir, reutilizar e reciclar).

4.3.e) Contidos

Contidos
Documentación de operacións de transporte de mercadorías especiais.
Organismos de inspección.
Puntos de verificación da mercadoría e rastrexabilidade.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Internacional Commerce Terms	10

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Elabora e formaliza contratos de transporte, para o que calcula os custos correspondentes.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Descríbense os contratos de transporte tendo en conta os incoterms e as obrigas de cada unha das partes contratantes.

4.4.e) Contidos

Contidos
0Termos internacionais de comercio. Finalidade e clasificación dos incoterms.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Convenios de transporte internacional	12

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a conveniencia dos modos e os medios de transporte, logo de avaliar as alternativas.	NO
RA2 - Selecciona os modos e medios de transporte e as rutas óptimas, logo de analizar as alternativas.	NO
RA3 - Elabora e formaliza contratos de transporte, para o que calcula os custos correspondentes.	NO
RA5 - Secuencia as fases habituais do transporte e as posibles incidencias, utilizando os sistemas de comunicación, xestión e supervisión adecuados en cada operación.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.6 Valoráronse os requisitos e a lexislación específica aplicable ás mercadorías perigosas.
CA2.6 Consideráronse as posibilidades de consolidación e/ou transbordo da mercadoría, así como a fragilidade e o perigo da mercadoría.
CA2.9 Valorouse a aposta por medios que contribúan a políticas de conservación ambientais.
CA3.2 Seleccionouse e formalizouse o modelo de contrato do servizo de transporte, segundo os modos utilizados.
CA5.3 Determináronse os medios ou as aplicacións de comunicación e información óptimos para cada operación, modo de transporte, ruta e destino.
CA5.4 Comprobase que as instrucións dadas a todos os profesionais que interveñen se axusten ao procedemento establecido para cada operación e modo de transporte.

4.5.e) Contidos

Contidos
Mercadorías perigosas: marco normativo.
Organismos públicos e empresas públicas do transporte.
Características de carga.
Organismos de inspección.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Aspectos comúns do transporte de mercadorías	12

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a conveniencia dos modos e os medios de transporte, logo de avaliar as alternativas.	NO
RA2 - Selecciona os modos e medios de transporte e as rutas óptimas, logo de analizar as alternativas.	NO
RA3 - Elabora e formaliza contratos de transporte, para o que calcula os custos correspondentes.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Descríbóronse os modos de transporte.
CA1.2 Definíronse as características e os medios de transporte utilizados en cada modalidade.
CA1.3 Interpretáronse as normas básicas que regulan as modalidades de transporte e clasificáronse as súas variables, para o que se analizaron as vantaxes e os inconvenientes.
CA2.7 Analizáronse as vantaxes e os inconvenientes de externalizar algunhas ou todas as fases do transporte.
CA2.8 Definíronse indicadores de calidade que permitan valorar as decisións tomadas e aplicar melloras en futuras operacións.
CA2.9 Valorouse a aposta por medios que contribúan a políticas de conservación ambientais.
CA3.3 Identificouse a normativa, as técnicas e o sistema de tarifas aplicable a cada medio de transporte.
CA3.4 Interpretáronse as cláusulas habituais e os compoñentes do custo do servizo de transporte terrestre, marítimo, aéreo e multimodal.

4.6.e) Contidos

Contidos
Normas UNE da calidade da xestión do transporte público.
Plataformas loxísticas.
Transferencia de riscos. Convenios internacionais. Cámara de Comercio Internacional (IC).

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	O transporte por estrada	20

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a conveniencia dos modos e os medios de transporte, logo de avaliar as alternativas.	NO
RA2 - Selecciona os modos e medios de transporte e as rutas óptimas, logo de analizar as alternativas.	NO
RA3 - Elabora e formaliza contratos de transporte, para o que calcula os custos correspondentes.	SI

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Descríbóronse os modos de transporte.
CA1.2 Defíníronse as características e os medios de transporte utilizados en cada modalidade.
CA2.1 Recoñécóronse os elementos básicos da xeografía viaria, ferroviaria, marítima e aérea dos estados membros da Unión Europea e doutros países.
CA2.2 Obtívose información sobre posibles provedores e os servizos que prestan, en función das características da operación e dos medios de transporte.
CA2.3 Recoñécóronse as áreas de cobertura da ruta e os puntos operativos estratéxicos.
CA2.4 Valoráronse as rutas dispoñibles, os puntos de intercambio óptimos, as características do produto, o seu destino e as condicións de contrato, para seleccionar a ruta máis adecuada.
CA2.5 Analizáronse todos os compoñentes de custos, prazos de recollida, entrega da mercadoría e riscos, para a selección da ruta óptima.
CA2.9 Valorouse a aposta por medios que contribúan a políticas de conservación ambientais.
CA3.1 Descríbóronse os contratos de transporte tendo en conta os incoterms e as obrigas de cada unha das partes contratantes.
CA3.2 Seleccionouse e formalizouse o modelo de contrato do servizo de transporte, segundo os modos utilizados.
CA3.3 Identificouse a normativa, as técnicas e o sistema de tarifas aplicable a cada medio de transporte.
CA3.4 Interpretáronse as cláusulas habituais e os compoñentes do custo do servizo de transporte terrestre, marítimo, aéreo e multimodal.
CA3.5 Calculouse o custo de operacións de transportes por estrada, ferroviarios, marítimos, aéreos e multimodais, cos medios informáticos axeitados.
CA3.6 Calculouse o valor da mercadoría nun punto determinado da ruta.
CA3.7 Valoráronse os custos adicionais e os riscos que se poden orixinar en función da mercadoría, o medio de transporte e a ruta.
CA3.8 Relaciónáronse as incidencias producidas nas operacións coas actuacións posteriores para a súa resolución.

4.7.e) Contidos

Contidos
Transporte por estrada: características. Tipos de vehículos. Marco normativo nacional e internacional: LOTT, convenio CMR e convenio TIR.

Contidos

Variables do transporte.

Plataformas loxísticas.

Características de carga.

Operativa de carga: transbordo, tránsito e consolidación.

Planificación e distribución de cargas.

Contrato de transporte: aspectos xerais.

Técnicas e tarifas de transporte: compoñentes.

Custos fixos e variables: cálculo e control. Tributos que afectan o transporte.

Documentación de operacións de transporte segundo o modo elixido. Transporte marítimo: coñecemento de embarque (bill of lading) e póliza de fretamento. Transporte terrestre: carta de porte CMR, caderno TIR e carta de porte CIM. Transporte aéreo: coñecemen

Documentación de operacións de transporte de mercadorías especiais.

Variacións producidas na ruta.

Indicadores de calidade e medidas correctoras.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	O transporte marítimo	20

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a conveniencia dos modos e os medios de transporte, logo de avaliar as alternativas.	NO
RA2 - Selecciona os modos e medios de transporte e as rutas óptimas, logo de analizar as alternativas.	NO
RA3 - Elabora e formaliza contratos de transporte, para o que calcula os custos correspondentes.	SI

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Descríbóronse os modos de transporte.
CA1.2 Definíronse as características e os medios de transporte utilizados en cada modalidade.
CA2.1 Recoñécóronse os elementos básicos da xeografía viaria, ferroviaria, marítima e aérea dos estados membros da Unión Europea e doutros países.
CA2.2 Obtívose información sobre posibles provedores e os servizos que prestan, en función das características da operación e dos medios de transporte.
CA2.3 Recoñécóronse as áreas de cobertura da ruta e os puntos operativos estratéxicos.
CA2.4 Valoráronse as rutas dispoñibles, os puntos de intercambio óptimos, as características do produto, o seu destino e as condicións de contrato, para seleccionar a ruta máis adecuada.
CA2.5 Analizáronse todos os compoñentes de custos, prazos de recollida, entrega da mercadoría e riscos, para a selección da ruta óptima.
CA2.9 Valorouse a aposta por medios que contribúan a políticas de conservación ambientais.
CA3.1 Descríbóronse os contratos de transporte tendo en conta os incoterms e as obrigas de cada unha das partes contratantes.
CA3.2 Seleccionouse e formalizouse o modelo de contrato do servizo de transporte, segundo os modos utilizados.
CA3.3 Identificouse a normativa, as técnicas e o sistema de tarifas aplicable a cada medio de transporte.
CA3.4 Interpretáronse as cláusulas habituais e os compoñentes do custo do servizo de transporte terrestre, marítimo, aéreo e multimodal.
CA3.5 Calculouse o custo de operacións de transportes por estrada, ferroviarios, marítimos, aéreos e multimodais, cos medios informáticos axeitados.
CA3.6 Calculouse o valor da mercadoría nun punto determinado da ruta.
CA3.7 Valoráronse os custos adicionais e os riscos que se poden orixinar en función da mercadoría, o medio de transporte e a ruta.
CA3.8 Relaciónáronse as incidencias producidas nas operacións coas actuacións posteriores para a súa resolución.

4.8.e) Contidos

Contidos
Transporte marítimo: características. Elementos persoais e reais. Clasificación dos buques de carga. Marco normativo nacional e internacional: código de comercio. Transporte de liña regular e réxime de fretamentos. Autopistas do mar: sistema portuario.

Contidos

Transporte fluvial: marco normativo.

Variables do transporte.

Plataformas loxísticas.

Características de carga.

Operativa de carga: transbordo, tránsito e consolidación.

Planificación e distribución de cargas.

Técnicas e tarifas de transporte: compoñentes.

Custos fixos e variables: cálculo e control. Tributos que afectan o transporte.

Documentación de operacións de transporte segundo o modo elixido. Transporte marítimo: coñecemento de embarque (bill of lading) e póliza de fretamento. Transporte terrestre: carta de porte CMR, caderno TIR e carta de porte CIM. Transporte aéreo: coñecemen

Documentación de operacións de transporte de mercadorías especiais.

Variacións producidas na ruta.

Indicadores de calidade e medidas correctoras.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	O transporte ferroviario	16

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a conveniencia dos modos e os medios de transporte, logo de avaliar as alternativas.	NO
RA2 - Selecciona os modos e medios de transporte e as rutas óptimas, logo de analizar as alternativas.	NO
RA3 - Elabora e formaliza contratos de transporte, para o que calcula os custos correspondentes.	SI

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Descríbóronse os modos de transporte.
CA1.2 Defíníronse as características e os medios de transporte utilizados en cada modalidade.
CA2.1 Recoñécóronse os elementos básicos da xeografía viaria, ferroviaria, marítima e aérea dos estados membros da Unión Europea e doutros países.
CA2.2 Obtívose información sobre posibles provedores e os servizos que prestan, en función das características da operación e dos medios de transporte.
CA2.3 Recoñécóronse as áreas de cobertura da ruta e os puntos operativos estratéxicos.
CA2.4 Valoráronse as rutas dispoñibles, os puntos de intercambio óptimos, as características do produto, o seu destino e as condicións de contrato, para seleccionar a ruta máis adecuada.
CA2.5 Analizáronse todos os compoñentes de custos, prazos de recollida, entrega da mercadoría e riscos, para a selección da ruta óptima.
CA2.9 Valorouse a aposta por medios que contribúan a políticas de conservación ambientais.
CA3.1 Descríbóronse os contratos de transporte tendo en conta os incoterms e as obrigas de cada unha das partes contratantes.
CA3.2 Seleccionouse e formalizouse o modelo de contrato do servizo de transporte, segundo os modos utilizados.
CA3.3 Identificouse a normativa, as técnicas e o sistema de tarifas aplicable a cada medio de transporte.
CA3.4 Interpretáronse as cláusulas habituais e os compoñentes do custo do servizo de transporte terrestre, marítimo, aéreo e multimodal.
CA3.5 Calculouse o custo de operacións de transportes por estrada, ferroviarios, marítimos, aéreos e multimodais, cos medios informáticos axeitados.
CA3.6 Calculouse o valor da mercadoría nun punto determinado da ruta.
CA3.7 Valoráronse os custos adicionais e os riscos que se poden orixinar en función da mercadoría, o medio de transporte e a ruta.
CA3.8 Relaciónáronse as incidencias producidas nas operacións coas actuacións posteriores para a súa resolución.

4.9.e) Contidos

Contidos
Transporte ferroviario: características. Redes de infraestrutura. Marco normativo nacional e internacional: convenio CIM. Clasificación dos tipos de trens e vagóns.

Contidos

Variáveis do transporte.

Plataformas loxísticas.

Características de carga.

Operativa de carga: transbordo, tránsito e consolidación.

Planificación e distribución de cargas.

Técnicas e tarifas de transporte: compoñentes.

Custos fixos e variables: cálculo e control. Tributos que afectan o transporte.

Documentación de operacións de transporte segundo o modo elixido. Transporte marítimo: coñecemento de embarque (bill of lading) e póliza de fretamento. Transporte terrestre: carta de porte CMR, caderno TIR e carta de porte CIM. Transporte aéreo: coñecemen

Documentación de operacións de transporte de mercadorías especiais.

Variacións producidas na ruta.

Indicadores de calidade e medidas correctoras.

4.10.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
10	O transporte aéreo	16

4.10.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a conveniencia dos modos e os medios de transporte, logo de avaliar as alternativas.	NO
RA2 - Selecciona os modos e medios de transporte e as rutas óptimas, logo de analizar as alternativas.	NO
RA3 - Elabora e formaliza contratos de transporte, para o que calcula os custos correspondentes.	SI
RA4 - Formaliza e xestiona a documentación das operacións de transporte internacional, analizando os requisitos exixidos en cada modo e medio de transporte utilizado, en función da mercadoría enviada.	NO
RA5 - Secuencia as fases habituais do transporte e as posibles incidencias, utilizando os sistemas de comunicación, xestión e supervisión adecuados en cada operación.	SI

4.10.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.3 Interpretáronse as normas básicas que regulan as modalidades de transporte e clasificáronse as súas variables, para o que se analizaron as vantaxes e os inconvenientes.
CA2.9 Valorouse a aposta por medios que contribúan a políticas de conservación ambientais.
CA3.1 Descríbense os contratos de transporte tendo en conta os incoterms e as obrigas de cada unha das partes contratantes.
CA3.2 Seleccionouse e formalizouse o modelo de contrato do servizo de transporte, segundo os modos utilizados.
CA3.3 Identificouse a normativa, as técnicas e o sistema de tarifas aplicable a cada medio de transporte.
CA3.4 Interpretáronse as cláusulas habituais e os compoñentes do custo do servizo de transporte terrestre, marítimo, aéreo e multimodal.
CA3.5 Calculouse o custo de operacións de transportes por estrada, ferroviarios, marítimos, aéreos e multimodais, cos medios informáticos axeitados.
CA3.6 Calculouse o valor da mercadoría nun punto determinado da ruta.
CA3.7 Valoráronse os custos adicionais e os riscos que se poden orixinar en función da mercadoría, o medio de transporte e a ruta.
CA3.8 Relacionáronse as incidencias producidas nas operacións coas actuacións posteriores para a súa resolución.
CA4.6 Aseguráronse as condicións de seguimento e rastrexabilidade da mercadoría.
CA4.9 Aplicáronse, na formalización e no arquivo da documentación, as técnicas dos tres erres (reducir, reutilizar e reciclar).
CA5.1 Analizouse a importancia da localización da mercadoría ao longo do percorrido.
CA5.2 Sinaláronse os medios de seguimento e supervisión de cada operación.
CA5.3 Determináronse os medios ou as aplicacións de comunicación e información óptimos para cada operación, modo de transporte, ruta e destino.
CA5.4 Comprobase que as instrucións dadas a todos os profesionais que interveñen se axusten ao procedemento establecido para cada operación e modo de transporte.
CA5.5 Definíronse as actuacións que cumpra realizar en caso de sinistro ou incidencia.

Crterios de avaliación

CA5.6 Especificáronse os indicadores de calidade do servizo de transporte e as actuacións en caso de desviacións endóxenas repetitivas.

4.10.e) Contidos**Contidos**

Transporte aéreo: características. Tipos de avións. Marco normativo nacional e internacional: OACI e IATA.

Variables do transporte.

Características de carga.

Operativa de carga: transbordo, tránsito e consolidación.

Planificación e distribución de cargas.

Técnicas e tarifas de transporte: compoñentes.

Custos fixos e variables: cálculo e control. Tributos que afectan o transporte.

Documentación de operacións de transporte segundo o modo elixido. Transporte marítimo: coñecemento de embarque (bill of lading) e póliza de fretamento. Transporte terrestre: carta de porte CMR, caderno TIR e carta de porte CIM. Transporte aéreo: coñecemen

Documentación de operacións de transporte de mercadorías especiais.

Variacións producidas na ruta.

Indicadores de calidade e medidas correctoras.

4.11.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
11	O transporte multimodal	6

4.11.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina a conveniencia dos modos e os medios de transporte, logo de avaliar as alternativas.	NO
RA2 - Selecciona os modos e medios de transporte e as rutas óptimas, logo de analizar as alternativas.	NO
RA3 - Elabora e formaliza contratos de transporte, para o que calcula os custos correspondentes.	SI

4.11.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Descríbóronse os modos de transporte.
CA1.2 Definíronse as características e os medios de transporte utilizados en cada modalidade.
CA2.1 Recoñécóronse os elementos básicos da xeografía viaria, ferroviaria, marítima e aérea dos estados membros da Unión Europea e doutros países.
CA2.2 Obtívose información sobre posibles provedores e os servizos que prestan, en función das características da operación e dos medios de transporte.
CA2.3 Recoñécóronse as áreas de cobertura da ruta e os puntos operativos estratéxicos.
CA2.4 Valoráronse as rutas dispoñibles, os puntos de intercambio óptimos, as características do produto, o seu destino e as condicións de contrato, para seleccionar a ruta máis adecuada.
CA2.5 Analizáronse todos os compoñentes de custos, prazos de recollida, entrega da mercadoría e riscos, para a selección da ruta óptima.
CA2.9 Valorouse a aposta por medios que contribúan a políticas de conservación ambientais.
CA3.1 Descríbóronse os contratos de transporte tendo en conta os incoterms e as obrigas de cada unha das partes contratantes.
CA3.2 Seleccionouse e formalizouse o modelo de contrato do servizo de transporte, segundo os modos utilizados.
CA3.3 Identificouse a normativa, as técnicas e o sistema de tarifas aplicable a cada medio de transporte.
CA3.4 Interpretáronse as cláusulas habituais e os compoñentes do custo do servizo de transporte terrestre, marítimo, aéreo e multimodal.
CA3.5 Calculouse o custo de operacións de transportes por estrada, ferroviarios, marítimos, aéreos e multimodais, cos medios informáticos axeitados.
CA3.6 Calculouse o valor da mercadoría nun punto determinado da ruta.
CA3.7 Valoráronse os custos adicionais e os riscos que se poden orixinar en función da mercadoría, o medio de transporte e a ruta.
CA3.8 Relacionáronse as incidencias producidas nas operacións coas actuacións posteriores para a súa resolución.

4.11.e) Contidos

Contidos
Variables do transporte.

Contidos

Combinación de modos de transporte: puntos operativos estratéxicos e puntos de intercambio. Tipoloxía de empresas e servizos.

Transporte multimodal: Sistemas e combinacións. Operador de transporte multimodal. Marco normativo. Convenio de Xenebra.

4.12.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
12	International Commerce Terms	15

4.12.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina os elementos que garanten a integridade e o tránsito das mercadorías, identificando as situacións de risco habituais.	NO

4.12.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.2 Seleccionáronse os medios de protección física, as embalaxes e/ou as coberturas exteriores adecuadas á mercadoría, así como o medio de transporte e as posibles manipulacións nos centros de carga.

4.12.e) Contidos

Contidos
Normativa sobre a consolidación e a compatibilidade de produtos.

4.13.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
13	A protección física das mercadorías	12

4.13.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina os elementos que garanten a integridade e o tránsito das mercadorías, identificando as situacións de risco habituais.	SI

4.13.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase a lexislación específica segundo o tipo de produto, a mercadoría perigosa e perecedoira, animais vivos ou de gran volume.
CA1.2 Selecionáronse os medios de protección física, as embalaxes e/ou as coberturas exteriores adecuadas á mercadoría, así como o medio de transporte e as posibles manipulacións nos centros de carga.
CA1.3 Descríbironse as condicións de sinalización, rotulaxe e etiquetaxe necesarias.
CA1.4 Fíxáronse as necesidades específicas para a estiba e a colocación de mercadorías segundo a súa natureza e a cadea de transporte utilizada.
CA1.5 Valorouse a importancia de dar instrucións concretas e delimitado as competencias dos axentes externos que interveñen nas operacións de transporte.

4.13.e) Contidos

Contidos
Integridade física de mercadorías. Unidades de transporte e embalaxes.
Riscos da fase do transporte.
Protección física de mercadorías e tipos de embalaxe: homologación e normalización das embalaxes.
Contedores: dimensións, materiais, resistencia, identificación e clasificación.
Tipos de contedores: aéreos e marítimos.
Palés aéreos e marítimos.
Normativa sobre a consolidación e a compatibilidade de produtos.
Manipulación e estiba/desestiba de mercadorías.
Marcas. Códigos de barras.

4.14.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
14	O seguro de transporte de mercadorías	10

4.14.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Tramita o seguro das mercadorías durante o transporte, axustándose á normativa e ás condicións establecidas no contrato de compravenda internacional.	SI

4.14.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Descríbense as características básicas dun contrato de seguro no transporte internacional de mercadorías e os elementos que o constitúen.
CA2.2 Identifícanse os riscos máis habituais nunha operación de compravenda internacional de mercadorías e as necesidades de cobertura, para garantir a chegada das mercadorías ao seu destino nas debidas condicións.
CA2.3 Determináronse os sistemas de protección xurídica das mercadorías e os tipos de pólizas de seguro máis utilizadas no comercio internacional, segundo a modalidade de transporte utilizado.
CA2.4 Utilizáronse as cláusulas que habitualmente se inclúen nas pólizas de seguro.
CA2.5 Establecéronse os procedementos de contratación do seguro nas operacións de comercio internacional.
CA2.6 Selecionouse a póliza de seguro máis adecuada para cada operación de comercio internacional segundo as características das mercadorías e os modos de transporte utilizados na expedición.
CA2.7 Estableceuse o procedemento que cumpra seguir en caso de sinistro ou incidencias xurdidas nas operacións de comercio internacional cubertas cunha póliza de seguro.
CA2.8 Obtívose información sobre as principais compañías de seguros que operan no mercado, tramitando os riscos a través das ferramentas informáticas das súas páxinas web.

4.14.e) Contidos

Contidos
Protección xurídica das mercadorías. Seguro no transporte internacional de mercadorías: marco legal.
Contrato de seguro: características esenciais e elementos; dereitos e obrigas das partes.
Tipos de pólizas de seguro segundo a modalidade de transporte. Seguro no transporte marítimo: perda total física e/ou presunta; avaría grosa e/ou simple; principio de universalidade do risco; cláusulas IC; normativa. Seguro no transporte terrestre, no aéreo
Identificación de riscos asegurables e necesidades de cobertura.
Selección da póliza máis adecuada en función das condicións do contrato de compravenda e os incoterms.
Procedemento de xestión e contratación da póliza: documentación.
Actuación en caso de incidencia ou sinistro: procedemento de declaración e valoración-liquidación de danos asegurados.
Utilización das ferramentas informáticas para a xestión de seguros.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Terase en conta o establecido na Orde do 12 de xullo de 2011, pola que se regula o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial, de xeito que para este módulo a cualificación será numérica, entre un e dez, sen decimais. Consideraranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a cinco puntos, deste xeito o nivel competencial segundo a valoración obtida a través dos instrumentos e procedementos plantexados para tal fin será o seguinte:

Moi Competente: de 9 a 10 (Sobresáinte)

Competente: de 7 a < 9 (Notable)

Aceptable: de 5 a < 7 (Aprobado)

Non competente: < 5 (Suspenso)

O alumno, en cada proba, práctica ou traballo realizado, obterá un valor numérico sen decimais. Unha vez recompiladas todas as notas dos diferentes instrumentos realizados ao longo do proceso formativo, a ponderación para obter a cualificación competencial anterior realizarase do seguinte xeito:

AVALIACIÓN:

A avaliación, que será continua e formativa, como se indicou anteriormente, servirse de catro pilares fundamentais: Os tests pre-diagnósticos, a observación do docente sobre o traballo no aula del alumno, a elaboración de tarefas asignadas o alumno, e a realización de probas obxectivas o remate de cada Unidade Didáctica e de cada trimestre.

Para obter unha cualificación positiva no módulo deberá superarse cada unidade didáctica, que se valorará de 0 a 10 tendo en conta o peso de cada criterio de avaliación. Haberá que superar todos os mínimos exigibles e obter como mínimo un 5 en cada unidade. A cualificación final do módulo será o resultado da suma da cualificación das unidades didácticas una vez ponderadas polo peso que cada unha de elas ten no conxunto do módulo (ver peso en apartado correspondente).

O alumno, en cada proba, práctica ou traballo realizado, obterá un valor numérico sen decimais. Una vez recompiladas todas as notas dos diferentes instrumentos realizados ó longo do proceso formativo, a ponderación será a que se indica a continuación:

Proba Escrita: 60%*

Taboas de Observación (Lista de Cotexo; Escala de Avaliación): 30%*

Outros (Taboa de Indicadores): 10%*

*Media global

Así pois, atendendo ao exposto, o alumno, finalmente atopará un valor numérico sen decimais. Polo tanto, a cualificación final que se outorgara ao estudante representará de xeito criterial (basease nos criterios establecidos) e sumativa o nivel de competencia adquirido.

Para superar o módulo que nos ocupa é necesario superar de xeito independente as tres unidades formativas das que se compoñe, nas que se agrupan un conxunto de elementos curriculares que teñen sentido entre si e que teñen unha finalidade terminal, isto quere dicir que para cada unha obterase unha cualificación final e, se esta é maior que 5 superárase a unidade formativa así cualificada, polo cal outorgárase a súa acreditación, aínda que non se haxa superado o módulo formativo (neste caso por ter na outra unidade formativa unha cualificación inferior a 5). A avaliación continua require a asistencia regular do alumnado ás clases e ás actividades programadas, de tal xeito que é un requisito para poder avaliarse, deste xeito o alumnado perderá o dereito a esta avaliación continua cando acumule un 10% ou máis de faltas de asistencia non xustificadas no módulo, neste caso serían 19 sesións, pois este cómputo é sobre o total de sesións (cada unha de 60 minutos), así pois, se sucede esta casuística non se lle poderá contar para a súa avaliación a puntuación do traballo permanente polo que se realizará unha proba final extraordinaria.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Aqueles alumnos que non cumpran en termos globais os mínimos esixibles establecidos en cada unidade didáctica nos cadros previamente expostos segundo os criterios de avaliación reflectidos no Decreto autonómico ao respecto, e en función do criterio do profesor ao respecto, segundo a súa avaliación. . . , terá dereito a unha acreditación obxectiva da recuperación ao comezo do trimestre seguinte cando non supere satisfactoriamente o trimestre inmediatamente anterior, a excepción do terceiro trimestre, que, do mesmo xeito que se indica anteriormente, terá unha proba obxectiva de recuperación ao rematar o curso. De non superarse dalgún dos trimestres dun xeito ou doutro, realizarase unha proba final obxectiva na que se recollerán todos os contidos vistos no curso académico que haberá que superar para superar o módulo.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Todos aqueles alumnos que, por falta de asistencia a clase (máis do 10% do total das horas lectivas), indisciplina, ou outros que non permitan o seguimento e o progreso académico, serán avaliados da seguinte forma:

Aqueles trimestres nos que si teñan dereito á avaliación continua, e que resulten superados segundo a avaliación daranse como aprobados.

Aqueles para os que non se cumpra o requisito de avaliación continua deberán ser superados por unha proba obxectiva ao comezo do trimestre seguinte (agás no terceiro, que obviamente se realizará ao final do curso). De non superarse dalgún dos trimestres dun xeito ou doutro, realizarase unha proba final obxectiva na que se recollerán todos os contidos vistos no curso académico que haberá que superar para superar o módulo.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Para conseguir resultados satisfactorios con esta programación, faise fundamental realizar unha avaliación constante e continua desta. Ao longo do curso escolar poderase realizar cambios debido a posibles incidencias, como incorporacións de alumnado ou cambios no previsto a traballar nas diferentes unidades didácticas debido a imprevistos nos que resulte imprescindible modificar, suprimir ou realizar novas actividades.

É necesario avaliar ademais do alumnado ao propio docente, e consecuentemente o funcionamento da súa propia programación. Para elo, débese reflexionar cómo avaliar se o que se está facendo estase facendo do mellor xeito posible, e isto ten a súa complexidade, xa que na aula soamente estarán o profesor e o propio alumnado. Así pois, ou ben sistematizamos a avaliación, cuantificando os resultados e eliminando a subxectividade propia dunha autoavaliación cualitativa e o fai un mesmo, ou ben o terá que facer o alumnado, deste xeito para o módulo de Transporte Internacional de mercadorías dentro do ciclo formativo de Técnico Superior de Transporte e Loxística, esta avaliación referida á labor do profesor, levarase a cabo de xeito mixto. Para o primeiro, avaliarase a práctica educativa a través dunha reflexión propia, estará plantexado de xeito moi sistemático, así elaborase unha táboa onde verán establecidos os ítems de avaliación sobre o que se pretende avaliar da propia práctica e unha escala de logro, que se cumprimentará ao rematar cada unidade didáctica, para, deste xeito, comparar cómo evoluciona o propio traballo e cuantificar os resultados. Para o segundo, a avaliación por parte dos alumnos, realizarase unha enquisa escrita e anónima, como por exemplo un formulario a través da plataforma Doodle , onde as preguntas serán no seu primeiro plantexamento pechadas, non terán como suxeito ao profesor e referiranse ás actividades, recursos, avaliación, metodoloxías, etc. intentando así obter respostas o menos sesgadas posible, e encamiñadas a avaliar a práctica docente, que é en definitiva o que se quere valorar.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Da avaliación inicial do curso valoraranse aqueles alumnos/as que poidan ter dificultades (alumnos/as que superaron o BAC con dificultade, ciclos medios) e aqueles outros que poidan ter vantaxe (alumnos/as de ciclos afíns ou mesmo alumnos/as de Universidade).

Ao comezo das actividades do curso académico, o equipo docente realizará unha sesión de avaliación inicial do alumnado, que terá por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno/a, así como as súas capacidades.

Así mesmo, deberá servir para orientar e situar ao alumnado en relación co perfil profesional correspondente.

Nesta sesión, o profesor que se encargue da titoría, dará a información dispoñible sobre as características xerais de grupo ou sobre as circunstancias especificamente académicas ou persoais, con incidencia educativa de cantos alumnos e alumnas o compoñen.

Para este fin, o alumnado deberá realizar unha proba escrita (para demostrar os coñecementos que ten co devandito módulo), e entregar ao profesor unha ficha cos datos persoais, especialmente indicando a formación previa (Bacharelato, outro ciclo formativo, Universidade).

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

A diversidade é unha característica intrínseca dos grupos humanos, independentemente de que, existan uns patróns cognitivos, afectivos e conductuais con certas semellanzas. Cando falamos de atención á diversidade falamos do conxunto de accións educativas que serven para personalizar o proceso de aprendizaxe atendendo a diferentes factores persoais ou sociais.

Atenderase ao establecido no Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia, nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación.

A aula para a que se programa é heteroxénea, estando esta diversidade determinada por diferentes factores propios aos alumnos como son: as diferentes idades do alumnado, ao ser unha etapa que non se cursa a unha idade concreta, atopamos na aula diferentes idades cronolóxicas (entre 18 e 30 anos) e polo tanto, con diferente nivel de madurez; as diferentes experiencias laborais, con algúns alumnos que xa traballaron; as diferentes etapas de procedencia (Licenciada en Filoloxía Inglesa, título de técnico o título de Bacharelato), o que implica que o seu nivel de coñecemento inicial sexa tamén diferente; os diferentes ritmos de aprendizaxe dentro do grupo, estas diferenciacións provocarán que o alumnado aprenda a diferentes ritmos, e que alumnos para aprender os mesmos contidos necesiten máis tempo ou máis repeticións que outros; os distintos intereses ou motivacións xa que para algúns dos alumnos da aula este ciclo formativo non era a súa primeira opción; e o diferente nivel sociocultural, ao provir de diferentes contextos sociais ou países, neste caso conto cun alumno extranxeiro que procede de Uganda.

Para atender as circunstancias anteriormente expostas, e ante as necesidades que poidan surxir, realizaranse as adaptacións necesarias en colaboración co Departamento de Orientación. Estas adaptacións ao tratarse de Formación Profesional serán de reforzo educativo, non significativas, podendo afectar á utilización dos recursos, metodoloxía (agrupamentos flexibles e desdobres) ou ao xeito de plantexar a clase, pero non se poderán modificar nin os contidos, nin os resultados de aprendizaxe, ni os criterios de avaliación, xa que os referentes a alcanzar deben de ser os mesmos, en definitiva, isto quere dicir que o alumno aprenderá o mesmo, pero doutro xeito.

A L.O.M.C.E. dinos que, dentro desta diversidade, poderán darse casos de alumnos con necesidades específicas de apoio educativo, é dicir, dentro da heteroxeneidade propia que antes mencionouse pode haber alumnos que necesiten apoios educativos adicionais. Este curso, nesta aula cabe destacar un caso que necesitará levar a cabo diferentes medidas de apoio: trátase dun alumno estranxeiro, o cal ten dificultades coa fala, escritura e lectura do castelán, así como un baixo nivel de coñecementos previos pola distinta realidade sociocultural da que proven, pero con moi boa capacidade de aprendizaxe, de xeito que adaptaremos os materiais e os exames ao idioma inglés, ademais de realizar titorías de reforzo, para reforzar a difícil comprensión de tecnicismos dado á barreira idiomática.

En caso de que para algún dos alumnos, unha vez realizada a avaliación psicopedagóxica pertinente, tras considerar que as adaptaciónes ordinarias non fosen suficientes, levarase a cabo a única medida extraordinaria autorizada na Formación Profesional segundo o Decreto 114/2010, do 1 de xullo, polo que se establece a ordenación xeral da Formación Profesional do sistema educativo de Galicia, para axeitarnos aos alumnos con necesidades educativas de apoio específico, que consistirá en realizar unha flexibilización modular, de xeito que se dividirán os módulos para cursar o ciclo en máis anos, neste caso en tres, para o que se pedirá a autorización correspondente.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

O apartado 9 do Anexo XIII da Orde do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial, invita a promoción de valores axeitados para os futuros profesionais dependendo do ciclo formativo cursado, por medio da promoción de certas actitudes, o fomento de conductas e a potenciación das formas de actuar que para a programación do curso deste Ciclo Formativo enuméranse:

- Autonomía no desenvolvemento das actividades e iniciativa na toma de decisións.
- Perseverancia para a consecución de obxectivos e tolerancia á frustración.
- Coidado da saúde e do propio benestar do traballador.
- Respeto polo medioambiente, a través da reciclaxe e o consumo responsable de elementos funxibles, electricidade e auga.
- Tolerancia e civismo, dentro do entorno laboral próximo e cos provedores, clientes e prestadores de servizos, tendo en conta as diferenzas culturais que poidan existir
- Colaboración e traballo en equipo.
- Emprendimento.
- Civismo.
- Empatía.

Toda a serie de actitudes e condutas sinaladas serán fomentadas e promovidas a través do propio traballo na aula:

- Actividades de traballo cooperativo e colaborativo.
- Participación de todos os alumnos nas exposicións de contidos e exercicios nas clases.
- Elaboración de actividades de xeito individual.
- Traballo en parellas.

En canto á empatía (se lle consultará ao alumnado as decisións e negociaranse éstas en base a acordos, amosando cercanía para axudarles a resolver calquer tipo de problema tanto académico como persoal; realizaranse debates, perfectamente organizados, cun tempo para buscar a información, e logo levar a cabo a simulación do debate cunha fase introductoria, tempo de refutacións e conclusións pero se sorteará a postura a defender soamente con 5 minutos de antelación ao comezo da simulación, fomentando así a capacidade para poñerse no lugar do outro independentemente das súas crenzas)

Aproveitaranse as visitas e conferencias de certos colectivos (ecoloxistas, inmigrantes, persoas con discapacidade, deportistas locais, Policía Nacional,...) ao noso centro para reflexionar uns minutos na clase.

Ademáis, se concienciará no uso axeitado dos medios facilitados polo Centro (os ordenadores persoais serán de uso frecuente), a reciclaxe de todo o material posible (papel, cartuchos de tinta da impresora, etc.), o consumo responsable de suministros (auga nos aseos, atención sobre o encendido e apagado dos ordenadores e luces na aula, etc.). Por último, penalizarase a aqueles discentes que amosen actitudes intolerantes ou pouco cívicas hacia os seus compañeiros, docentes ou personal do centro.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Ademáis dos contidos curriculares, que son os prescritivos da programación, o futuro Técnico Superior en Transporte e Loxística ten que ter un conxunto de actitudes, comportamentos axeitados, civismo, etc. para desempeñar a súa profesión e adaptarse, incluso contribuir a mellorar o ecosistema propio da mesma, e que normalmente non virán establecidas no currículo, ao non ser contidos teóricos/prácticos propiamente ditos senón que será o profesor quen tratará de fomentalos transversalmente a través das súas formas de facer, e a través do xeito de traballar o proceso de ensinanza-aprendizaxe, intentando promover de xeito inherente a éste a adquisición no alumnado destes comportamentos aos que nos

referimos e que un futuro traballador debe ter.

Polo anteriormente exposto, deberase ter en conta o ámbito no cal deberán traballar os futuros Técnicos Superiores en Transporte e Loxística. O profesor gozará de autonomía no desenvolvemento da súa labor como docente para promover estes hábitos, con certa relevancia para o alumnado deste ciclo formativo. Non se fará referencia neste apartado á programación do módulo específico de Transporte Internacional de mercadorías, por tratarse de valores transversais a todos os módulos que integran o ciclo, o cal está amparado normativamente na Orde do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial. Dentro desta autonomía de procederes para fomentar actitudes necesarias, primeiro claro está, como cidadán (desenvolvemento persoal e integral do alumnado), pero tamén como traballador Técnico Superior en Transporte e Loxística, e en definitiva para ambas, faise esencial fomentar a lectura, tanto polo anteriormente exposto, sendo a lectura comprensiva e analítica base para desempeñar a maioría de tarefas que terán que resolver estes futuros traballadores, como para axudar a entender e superar con éxito os retos educativos e profesionais que terán que afrontar ao longo da súa continua formación e carreira profesional, así para elo planificaranse actividades durante o desenrolo das unidades didácticas que favorezan esta competencia lectora.

Promoverase o análise diario ou semanal de noticias de actualidade buscadas en prensa ou medios dixitais que teñan que ver cos contidos que se estén tratando, para posteriormente analizar criticamente e establecer a relación cos contidos a desenvolver; proporase que eles envíen a un mail da aula noticias escritas relacionadas co ámbito laboral para seleccionar e serán tratadas na clase; unha vez ao mes haberá dous sesións seguidas de 50 minutos de clase na biblioteca do centro para avanzar en traballos e que manexen a bibliografía escrita; farase unha visita a Biblioteca e Arquivo de Galicia, como cabeceira de referencia do sistema de arquivos da comunidade, ubicado na Cidade da Cultura en Santiago de Compostela (aproitando esta visita para ver tamén o centro de emprendedores alí ubicado); e se promoverá unha lectura trimestral de libros (incrementando pouco a pouco a dificultade lectora) relacionados co ámbito que nos ocupa (se poderán ler na aula nas horas de biblioteca); esta actividade valorarase coincidindo coa última proba final escrita do trimestre, na que unha das preguntas versará sobre o mesmo.

Otro de los elementos transversales actitudinales fundamentales para el futuro titulado del ciclo para el que se realiza esta programación, será el manejo y conocimiento de las nuevas tecnologías de la información, como se apuntó en la introducción grosso modo, estamos en un momento histórico de avances tecnológicos continuos, y estos determinan a su vez, cambios constates en la estructura y la organización del trabajo, de modo que si estamos formando futuros trabajadores será vital que estos se adapten en consonancia a estos cambios, y para ello deberán de dominar estas herramientas tecnológicas, que además estarán presentes de manera inevitable en su día a día. De esta forma, las TIC serán la base sobre la que soportaremos la mayoría de actividades que desarrollaremos dentro y fuera del aula (G-Mail, G-Drive (para hacer trabajos colaborativos), foro del módulo, Doodle, ¿) y darán soporte a muchas de las metodologías propuestas (Flipped Classroom, Mapas Conceptuales, E- Portafolio). Nunha ou dúas das sesións da semana traballarase na aula de informática e propoñeranse actividades para facer busqueda de información e dominio

de páxinas web de institucións oficiais necesarias para desempeñar a futura profesión (VIES, TARIC, ICC, Ministerio de Trabajo, Barreras Comerciales, Europass, INCUAL, etc.).

Visitas a empresas e alternancias nas mesmas